

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIJ-398/11-J

Název právnické osoby:	Základní škola a Praktická škola Moravské Budějovice, Dobrovského 11
Sídlo:	Dobrovského 11, 676 02 Moravské Budějovice
IČ:	60 418 494
Identifikátor:	600 025 691
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Miroslavou Zvěřinovou, ředitelkou právnické osoby
Zřizovatel:	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti:	Dobrovského 11, Moravské Budějovice
Termín inspekční činnosti:	5. – 6. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 132 žáků, školní družiny a praktické školy jednoleté. Při inspekční činnosti byly sledovány obory vzdělání pomocná škola a základní škola speciální. Žáci jsou vzděláváni podle Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy čj. 15 988/2003-24, ve znění pozdějších úprav, vzdělávacího programu Pomocná škola a přípravný stupeň pomocné školy čj. 24 035/97-22, ve znění pozdějších úprav, a podle Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (ŠVP ZŠS) s motivačním názvem *Škola pohody a umu* zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS).

Kromě místních žáků školu navštěvuje i vysoký počet dojíždějících. Žáci mohou pobývat ve školní družině a mají možnost stravování ve školní jídelně, jež je součástí jiné školy. Pro potřeby žáků byla zřízena k 1. 9. 2011 praktická škola jednoletá. Specifikem školy je existence „*Večerní školy*“ pro dospělé občany s mentálním postižením. Pro žáky oborů vzdělání pomocná škola a základní škola speciální jsou zřízeny v letošním školním roce 2 třídy, které navštěvovalo ke dni inspekční činnosti 12 žáků.

Ve škole je zajištěn bezbariérový vstup. Z finančních důvodů není v provozu výtah. Aktuální stav šaten a navazujících prostor příchodu do školy je z hlediska zabezpečení zdravých a hygienických podmínek nepříznivý. Od poslední inspekční činnosti v roce 2008 se zlepšily materiálně technické podmínky v oblasti výpočetní techniky. Podařilo se vytvořit samostatné učebny pro vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, částečně se zlepšilo i jejich vybavení. Prohloubila se však opotřebenost vnitřních prostor budovy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola průkazně a úplně informuje rodiče a veřejnost o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání ke vzdělávání prostřednictvím vývěsky v budově školy, školního časopisu, městského rozhlasu, informačních letáků v mateřských školách, školských poradenských pracovišť. Při přijímání žáků postupuje podle platných právních předpisů a o průběhu vzdělávání vede řádně dokumentaci. Ředitelka školy zařadila žáky na základě doporučení školských poradenských zařízení a žádosti zákonných zástupců do odpovídajících vzdělávacích programů.

Poradenské služby jsou zajišťovány v rámci komplexně pojaté péče. Pedagogové úzce spolupracují zejména s odbornými pracovníky Pedagogicko psychologické poradny Třebíč a Speciálně pedagogického centra Jihlava, kteří poskytují široké spektrum služeb. Podle doporučení školských poradenských zařízení mají někteří žáci zpracovány individuální vzdělávací plány. Třídní učitelé dále zpracovávají plány osobního rozvoje žáků, které jsou vyhodnocovány na pedagogických radách. Třídní učitelé pomáhají rodičům řešit problémy, např. dětský negativismus, neadekvátní chování na veřejnosti. Napomáhají i při umísťování žáků na odpovídající typ střední školy nebo zařízení po ukončení školní docházky. Po delší odmlce se začíná rozvíjet činnost školního psychologa.

Minimální preventivní program je zaměřen hlavně na utváření a upevňování klíčových kompetencí směřujících k rozvoji zdravého životního stylu. Důraz je kladen na prožitkové učení formou námětových a sociálních her, které podporují aktivní zájem žáků. V rámci

výchovy ke zdravému životnímu stylu jsou vytvořena výuková portfolia, která vyučující mohou využívat při výuce. Různá témata z této oblasti jsou realizována v rámci mnoha celoškolských projektů. Prostředí školy je přátelské a klidné.

Rovněž v inspekčních hospitacích byl zaznamenán vstřícný, empatický a individuální přístup ke všem žákům. Při vzdělávání žáků byl kladen důraz na osvojování základů sebeobsluhy, činnosti vedoucí k nácviku jemné i hrubé motoriky. Pedagogičtí pracovníci zařazovali vstupní i průběžnou motivaci (pochvaly, ocenění snahy i dílčího pokroku) i mezipředmětové vztahy, užívali metodu řízeného rozhovoru s možností jednoduchých odpovědí, využívali práci s počítačem, používali vhodné učební pomůcky. Vedli žáky k vzájemné ohleduplnosti, k formám jednoduché kooperace. Efektivita užitých strategií byla podpořena promyšlenou vzájemnou spoluprací s asistenty pedagoga. Průběžná hodnocení byla motivačního charakteru a účinně podporovala výkon žáků. Ve sledovaných hodinách byly velkou měrou rozvíjeny pracovní kompetence a za účinné podpory smyslové výchovy žáci získávali základy matematické gramotnosti. Způsob relaxace žáků zohledňoval zdravotní postižení žáků, v jednom případě vzhledem k vybavení učebny pouze částečně. Učitelé se podle individuálních možností žáků zaměřují i na jejich finanční gramotnost, k čemuž jim napomáhá projekt *Rozumíme penězům*. Možnost půjčování knih ve školní knihovně není příliš využita, za účelem rozvoje čtenářské gramotnosti je navštěvována městská knihovna.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je vzhledem k charakteru jejich postižení specifické a někdy i obtížné. Výsledky vzdělávání žáků jsou hodnoceny důsledně individuálně a s důrazem na zohlednění jejich zdravotního stavu. Rozbor výsledků je prováděn pravidelně na čtvrtletních jednáních pedagogické rady, v rozhovorech třídních učitelů s rodiči, v periodických písemných hodnoceních třídních učitelů, která jsou součástí individuálních vzdělávacích plánů. Ve výročních zprávách je uváděn přehled úspěšného zakončení docházky. Žáci se účastní kulturních a sportovních akcí, které mají mimo jiné i integrační význam.

Významným faktorem při vytváření předpokladů pro poskytování kvalitních služeb je dobrá spolupráce s rodiči. Jejich každodenní komunikace s pedagogy, pravidelné společné hodnocení výsledků vzdělávání, poskytované komplexní služby školou (odborná působnost speciálních pedagogů, pomoc asistentů pedagoga, SPC, nabídka kroužků, pořádání výchovných a zábavných akcí, kulturních aktivit aj.) přispívají k jejich spokojenosti, vyjádřené i v rámci dotazníků pro rodiče zadaných školou. Sdružení rodičů, přátel školy při Základní škole v Moravských Budějovicích (registrované od roku 2001), které kromě toho, že školu podporuje finančně, pomáhá i při organizaci akcí a aktivit pro děti, rodiče i veřejnost. Kontakty se školskou radou jsou pravidelné, jsou projednávány a schvalovány předložené dokumenty. Vedení školy považuje za svého partnera i školní parlament.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola splňuje všechny předpoklady pro zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školní vzdělávací program s platností od 1. 9. 2010 odpovídá velikosti i podmínkám školy a je orientován na podporu rozvoje osobnosti žáka. Nedostatky, které byly zjištěny Českou školní inspekcí při komparační analýze, byly částečně odstraněny. Podle struktury RVP je nutno dále doplnit názvy vyučovacích předmětů v části učební osnovy a v části

autoevaluace školy nejsou zařazeny cíle, kritéria, nástroje autoevaluace a časové rozvržení evaluačních činností.

Učební plány ŠVP ZŠS jsou v praxi dodržovány. Disponibilní časová dotace v učebním plánu pro žáky se středně těžkým mentálním postižením byla použita zejména k navýšení počtu vyučovacích hodin předmětů počty, tělesná výchova a pracovní činnosti. V předmětech učebního plánu je kladen důraz na rozvoj počítačové gramotnosti.

Ředitelka školy splňuje požadavky pro řídicí funkci. Upřednostňuje efektivní styl řízení založený na týmové práci. Pedagogickým pracovníkům byly delegovány jejich pravomoci. Vedení školy je aktivní v zapojování se do inovačních činností. Stanovená opatření k udržení či zlepšení sledovaných ukazatelů obsažených ve *Vlastním hodnocení školy* zvyšují kvalitu vzdělávání. Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají projednávání všech zásadních pedagogických dokumentů. Na začátku školního roku jsou pedagogové seznamováni s *Plánem hospitací* pro příslušný rok i se stanovenými kritérii hodnocení. Obecné závěry z analýzy hospitační činnosti a přijímaná opatření ke zjištěným skutečnostem jsou obsaženy v záznamech z metodického sdružení. Kontrolní systém je dobře nastaven, jeho účinnost zvyšuje i skutečnost menšího pedagogického sboru, četná denní komunikace s pedagogy a přehled o třídních kolektivech a jejich klimatu.

Na zajištění vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením se hlavní měrou podílejí dvě třídní učitelky, čtyři asistenti a dva mistři odborného výcviku. Vedení školy vytváří prostor pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Je zaměřeno na prohloubení odborné kvalifikace. Vzděláváním obvykle prochází celý pedagogický sbor. Odborné informace a zkušenosti získané v rámci DVPP pedagogové přenášejí do každodenní práce se žáky.

Ve škole je zajištěno bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků. Pitný režim není školou pravidelně organizován, v případě potřeby lze žákům uvařit čaj ve školní kuchyňce. Škola se účastní projektu *Ovoce do škol*. V posledních dvou letech nebyly u sledovaných žáků vykazovány žádné úrazy. Žáci mají možnost canisterapie, arteterapie, zúčastňují se plavání. Navýšené dotaci pracovního vyučování jsou přizpůsobeny dobře vybavené odborné učebny – cvičná kuchyň, dílny, školní pozemek a keramická dílna. Při výuce mohou žáci používat např. relaxační míče, houpací vak a polohovací křeslo. Velké množství učebních pomůcek si učitelé vyrobili sami.

Na základě autoevaluačních zjištění byla přijata opatření ke zlepšení technického zázemí školy. Prostřednictvím krajského projektu se podařilo zlepšit vybavení počítačovou technikou, navíc zpracovaným projektem EU – peníze do škol získá škola další počítače, notebooky a interaktivní tabuli. V současné době jsou sledované učebny vybaveny počítačem a k dispozici je výpočetní technika v odborné a multimediální učebně.

Škola používá hospodárně a účelně finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu. V kalendářním roce 2010 čerpala finanční prostředky ze dvou rozvojových programů MŠMT. Zřizovatel školy Kraj Vysočina financuje škole základní provozní výdaje a účelové dotace (odměny zaměstnanců). Na obnově investic ve škole se nepodílí, budova školy je majetkem města Moravské Budějovice. Ředitelka je aktivní při získávání finančních prostředků i z jiných zdrojů, např. z příspěvků rodičů a sponzorských darů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je vykonávána v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a s realizovanými vzdělávacími programy. V ŠVP ZŠS je nutno odstranit výše uvedené nedostatky.

Škola vytváří příjemné školní klima a bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků. Organizace vzdělávání i používané metody a formy práce podporují jejich psychický, fyzický a sociální vývoj. Žáci se zúčastňují veřejných akcí. Škola má vytvořeny účinné preventivní systémy. Na základě vlastního hodnocení přijímá opatření ke zvýšení kvality vzdělávání.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků (doplnění ŠVP ZŠS). Lhůta pro odstranění nedostatku je stanovena do 31. 12. 2011. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Hana Štefánková, Štáflova 2003, 580 02 Havlíčkův Brod, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.i@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Hana Štefánková, Štáflova 2003, 580 02 Havlíčkův Brod, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Hana Štefánková, školní inspektorka

Hana Štefánková, v. r.

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Eva Bekeová, v. r.

Havlíčkův Brod 14. říjen 2011

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Miroslava Zvěřinová, ředitelka právnické osoby

Miroslava Zvěřinová, v. r.

Moravské Budějovice 25. říjen 2011

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.